

7. Филенко Б.М. Аналіз змісту, засобів та методів дистанційного навчання на кафедрі патологічної анатомії з секційним курсом / Б.М. Филенко, Н.В. Ройко, І.І. Старченко, О.К. Прилуцький, Т.В. Новосельцева // Актуальні питання лінгвістики, професійної лінгводидактики, психології і педагогіки вищої школи : зб. статей V Міжнар. наук.-практ. конф., Полтава, 19-20 листопада, 2020. – Полтава, 2020. – С. 390-395.
8. Филенко Б. М. Порівняльний аналіз успішності студентів під час дистанційного навчання і традиційної форми освіти / Б. М. Филенко, Н. В. Ройко, І. І. Старченко [та ін.] // Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник Української медичної стоматологічної академії. – 2020. – Т. 20, вип. 3 (71). – С. 245-248.
9. Царев В.И. Преимущества дистанционного обучения / В.И. Царев // Высшее образование в России. – 2000. – №4. – С. 124-126.
10. Шапошникова О. Дистанційна форма навчання як альтернатива у сфері освітніх послуг / О. Шапошникова // Новий Колегіум. – 2014. – №4. – С. 30-34.

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

**Сокологорська-Нікіна Ю.К., Куроєдова В.Д., Галич Л.Б.,
Стасюк О.А., Виженко Є.Є., Петрова А.В., Ніколішин І.А.**

Українська медична стоматологічна академія

CoViD-19 і введення жорсткого карантину загострили багато важливих проблем у вищій освіті, зокрема медичній. Новітні технології вже давно стали невід'ємною частиною життя й активно впроваджуються в освітній процес.

Ключові слова: післядипломна освіта, інноваційні технології навчання, дистанційне навчання, інтернет-навчання.

CoViD-19 and the introduction of strict quarantine have indeed raised many important issues in higher education, particularly in higher medical education. The latest technologies have long been an integral part of life and are actively introduced into the educational process.

Key words: postgraduate education, innovative learning technologies, distance learning, online learning.

Україна має один із найгірших показників серед систем охорони здоров'я країн ЄС. Низький економічний розвиток має прямо пропорційний вплив на загальні детермінанти здоров'я нації, незважаючи на досить велику кількість закладів охорони здоров'я [3]. Нині система охорони здоров'я України перебуває в пошуку шляхів виходу з кризової ситуації й побудови нової моделі, максимально наближеної до європейських стандартів. В умовах стрімкого розвитку сучасних технологій і впровадження нових методів терапії й діагностики потребують перегляду програми підготовки фахівців для української медичної галузі.

Інноваційні технології навчання в закладах вищої медичної освіти полягають у суттєвому переформуванні організації навчального процесу. Безперервний професійний розвиток, або підвищення кваліфікації, є неодмінною умовою успішної лікарської діяльності й конкурентоспроможності на ринку праці [4]. Проте інколи чинна модель підвищення кваліфікації на етапі післядипломної медичної освіти не завжди здатна забезпечити безперервність процесу підготовки фахівців у мінливих умовах професійної діяльності лікарів [2].

Одним з інструментів досягнення цілей євроінтеграції медичної освіти стало запровадження в навчальний процес окремих магістерських програм у ЗВО й курси підвищення кваліфікації, забезпечений доступ до дистанційного навчання, яке набирає популярності в країнах ЄС. На етапі підготовки майбутніх лікарів на рівні міжнародних вимог одним із найважливіших стратегічних завдань вищої освіти України є забезпечення якості медичної вищої освіти, що відповідає міжнародним стандартам. Ідея реформування медичної вищої освіти полягає в адаптації національної системи вищої освіти до європейських стандартів [1].

Післядипломна підготовка потребує впровадження новітніх технологій у процес навчання й різноманітних методів оцінки рівня знань лікарів-інтернів і лікарів-курсантів поряд із професійною компетентністю професорсько-викладацького складу співробітників кафедри.

Епідеміологічна ситуація й уведення жорсткого карантину через захворюваність на CoViD-19 навесні 2020 р. вплинули на всі сфери суспільного життя. Не став винятком і сектор післядипломної освіти, коли довелося перейти на віртуальне навчання. Усі учасники освітнього процесу були вимушені почати застосовувати сучасні технології незалежно від того, хотілося їм цього чи ні. Проте багато хто говорив, що майбутнє нарешті настало, й онлайн-освіта невпинно стає нормою.

Насправді онлайн-технології вже давно стали невід'ємною частиною нашого життя. Викладачі кафедри післядипломної освіти лікарів-ортодонтів уміють застосовувати цей зручний інструмент незалежно від того, в якому режимі відбувається навчання. Хоча й раніше на кафедрі післядипломної освіти лікарів-ортодонтів широко використовувалися мультимедійні технології, через деякий час дистанційного навчання і лікарі-інтерни, і лікарі-курсанти, і викладачі все частіше почали говорити про те, що необхідно повертатися до традиційних методів, а повна онлайн-освіта під час пандемії продемонструвала всі свої обмеження й слабкі сторони.

Інтернет-навчання дозволяє отримати більше інформації, робити все швидше, але це несправжня освіта, бо викладачі просто видають факти, інформацію, лікарі-інтерни й лікарі-курсанти її зазубрюють, що неприйнятно, особливо для медичної освіти.

Незважаючи на те, що Українська медична стоматологічна академія постійно намагається покращити онлайн-сервіс, часто через слабкий Інтернет доводилося відключати відео, а без відео важко встановити робочий контакт: навіть не знаєш, чи слухає лікар-інтерн, лікар-курсант, чи займається своїми справами.

Використання інтерактивних технологій – це засіб для досягнення такої атмосфери під час практичного заняття

тя, яка найкраще сприяє співробітництву, порозумінню й доброзичливості, дає можливість повніше реалізувати особистісно орієнтоване навчання. Серед лікарів-курсантів і лікарів-інтернів під час звичайного спілкування створюється певне соціальне середовище, де вони спілкуються, висловлюють свої думки. Саме тому інформація краще засвоюється під час звичного спілкування, а не перед комп'ютером.

На кафедрі післядипломної освіти лікарів-ортодонтів досить давно використовується багаторівнева система комп'ютерного тестового контролю. Таке застосування елементів дистанційного навчання дає змогу лікарю-курсанту й лікарю-інтерну самостійно контролювати свій рівень знань [3].

Однак майбутня успішна лікарська діяльність сучасного лікаря-інтерна й лікаря-курсанта залежить від того, наскільки вигідно він буде представлений на ринку праці, що, своєю чергою, пов'язане зі ступенем опанування й діапазоном практичних навичок, що можливе на практичних заняттях під час прийому пацієнтів.

Коронавірус загострив багато важливих проблем у вищій освіті, зокрема в медичній. Тепер дистанційне навчання відбувається через те, що до цього змушують обставини, хоча насправді воно збільшує доступність освіти, а змішане навчання (поєднання дистанційної й очної форм) цілком може стати нашим майбутнім. Однак для цього вже сьогодні ми маємо активно попрацювати над засвоєними уроками й забезпечити якість такої освіти. Інформаційно-освітні веб-технології в навчальному процесі як доповнення до традиційних форм можуть кардинально змінити методи позааудиторної самостійної роботи, які необхідні протягом усієї лікарської діяльності.

Отже, розвиток і реформування вищої медичної освіти, приведення до міжнародних стандартів навчально-методичного забезпечення навчального процесу сприятиме підвищенню якості навчання слухачів і підготовці нового покоління висококваліфікованих медичних працівників. Однак, як показав досвід, проведення лише онлайн-занять, зокрема на післядипломному етапі медичної освіти, не є ідеальним і потребує змішаної форми навчання.

Список використаної літератури

1. Вітренко Ю.М. Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2021-2031 роки: економічний аспект / Вітренко Ю. М., Ворона В. О. // Вісник Національної академії педагогічних наук України. – 2020. – Т. 2, № 2.
2. Вороненко Ю.В. Визначення критеріїв якості в системі безперервного професійного розвитку лікарів та провізорів на основі концепції кредитів / Ю. В. Вороненко, А. М. Сердюк [та ін.] // Медична освіта. – 2007. – №3. – С. 11-15.
3. Галич Л.Б. Сучасні методи контролю рівня знань лікарів-інтернів на кафедрі післядипломної освіти лікарів-ортодонтів із предмета «Ортодонтія» / Л.Б. Галич, Ю.К. Сокологорська-Никина, О.М. Макарова [та ін.] // Актуальні питання контролю якості освіти у вищих медичних навчальних закладах : матеріали наук.-практ. конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2018. – С. 47-48.
4. Казаков В.М. Методологія і реалізація системи управління якістю медичної освіти / [В.М. Казаков, О. М. Талалаєнко, М. Г. Гаріна та ін.]. – Донецьк, 2001. – 213 с.
5. Лінчевський О.В. Шляхи реформування системи вищої медичної освіти в Україні в сучасних умовах / Лінчевський О. В., Черненко В. М., П'ятницький Ю. С., Булах І. Є. // Медична освіта. – 2017. – №. 3. – С. 6-9.
6. Мороз В.М. Проблеми та перспективи вищої медичної освіти у реалізації Національної стратегії реформування системи охорони здоров'я України / В. М. Мороз, Ю. Й. Гумінський, Л.В. Фоміна, Т.Л. Полесья // Тези доп. навч.-метод. конф. «Проблеми та перспективи вищої медичної школи у розробці та реалізації національної стратегії побудови нової системи охорони здоров'я в Україні на період 2015-2025 рр.». – Вінниця, 2015. – С.3-6.

ПРОФЕСІОНАЛІЗМ ВИКЛАДАЧА – ГАРАНТІЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ

Старченко І.І., Ройко Н.В., Филенко Б.М., Проскурня С.А., Прилуцький О.К.

Українська медична стоматологічна академія

Першочерговою умовою забезпечення високої якості освіти в медичному ЗВО є професійні компетенції викладача. Підкреслено безсумнісну необхідність використання нових ефективних інноваційних форм і методів роботи, упровадження в навчальний процес інформаційно-освітніх технологій, що дозволяють активізувати навчальну й науково-дослідну діяльність студентів, стимулювати їхню самостійну роботу й розвивати творчий потенціал.

Ключові слова: освіта, компетентність, професіоналізм, навчальний процес.

The primary condition for ensuring high quality education in a medical university is the professional competence of the teacher. There is an undoubted need to use new effective innovative forms and methods of work, the introduction of information and educational technologies in the educational process, which allow to intensify educational and research activities of students, stimulate their independent work and develop creative potential.

Key words: education, competence, professionalism, educational process.

Метою системи вищої освіти в наш час стало формування фахівця нового типу, який не тільки володіє високим рівнем професійної підготовки, а й здатний до максимальної реалізації інтелектуального й креативного потенціалу, з усвідомленою потребою в постійному розвитку й саморозвитку [3]. Для її досягнення традиційні форми навчання (читання лекцій, проведення практичних занять), за яких предмети становлять певну суму інформації, переданої здобувачам вищої освіти, стають явно недостатніми [4]. Очевидна необхідність використання нових ефективних інноваційних форм і методів роботи, упровадження в навчальний процес інформаційно-освітніх технологій, що дозволяють активізувати навчальну й науково-дослідну діяльність студентів, стимулювати їхню самостійну роботу й розвивати творчий потенціал [5]. Першочерговою умовою забезпечення такої якості освіти в медичному виші є професійні компетенції викладача [2].

У зв'язку з цим підкреслимо кілька аспектів дисципліни «Патоморфологія». З огляду на клініко-орієнтовану спрямованість викладання на кафедрах медико-біологічного профілю, бажано забезпечувати їх, як і клінічні, тільки медичними кадрами. Уже зі студентської лави ми залучаємо здатних і креативно мислячих студентів у